

3 - NHỮNG GIẢI PHÁP THAY THẾ HÌNH PHẠT

PHẦN I

KHI BẠN BẮT ĐẦU SỬ DỤNG NHỮNG KỸ NĂNG khuyến khích sự hợp tác ở trẻ, bạn có thấy rằng cần phải vận dụng tư duy và sức tự chủ ghê gớm lắm để không nói ra những điều mà bạn đã quen hay nói? Đa số chúng ta hay mĩa mai, thuyết giáo, cảnh cáo, chửi mắng, đe dọa bằng tất cả những ngôn ngữ đan dệt mà chúng ta đã thường nghe thấy khi chúng ta lớn lên. Thật không dễ từ bỏ những gì đã quen thuộc.

Phụ huynh thường nói với chúng tôi rằng họ rất bực mình bởi vì sau khi tham dự hội thảo, họ vẫn thấy mình nói những điều mà trẻ không thích. Sự khác nhau duy nhất là bây giờ họ tự lắng nghe xem mình nói gì. Điều đó biểu thị sự tiến bộ. Nó là bước đầu tiên để tiến tới sự thay đổi.

Tôi tự biết quy trình thay đổi là không dễ dàng. Tôi tự nghe thấy mình dùng những phương pháp cũ, vô bổ – “Tụi con bị mắc chúng gì vậy hả? Không bao giờ nhớ tắt đèn nhà tắm.” Nói xong thì tôi phát bực với chính mình, rồi tự hứa sẽ không bao giờ nói như thế nữa. Vậy mà tôi vẫn lặp lại tình bơ. Rồi lại ăn năn hối hận: “Mình sẽ không bao giờ nói với con kiểu như thế nữa... Thế quái nào mà mình lại có thể nói như vậy?... Mình biết... Đáng ra mình nên nói, ‘Các con, đèn nhà tắm còn bật kìa’, hoặc tốt hơn nữa chỉ cần ngắn gọn, ‘Các con, đèn nhà tắm!’...”. Sau đó tôi lại lo lắng mình sẽ không bao giờ có cơ hội để nói cho thích hợp hơn.

Nhưng tôi chẳng việc gì phải lo lắng tới mức đó. Bọn trẻ luôn luôn dễ quên đèn trong nhà tắm. Nhưng lần sau thì tôi sẵn sàng bảo: “Các con, đèn”, thế là đứa nào đó nhào ra tắt đèn. Thành công!

Sau đó là đến thời kì tôi nói “toàn điều đúng đắn” nhưng không có gì có tác dụng cả. Bọn trẻ hoặc là phớt lờ tôi, hoặc là tệ hơn, phản đối tôi. Khi việc này xảy ra, chỉ có một cách duy nhất tôi muốn dành cho chúng là: TRÙNG PHẠT!

Để hiểu sâu thêm về những gì xảy ra giữa con người với nhau khi người này trừng phạt

người kia, bạn hãy vui lòng đọc hai kịch bản dưới đây và trả lời những câu hỏi theo sau.

Kịch bản một:

MẸ: Này, đừng có chạy lên chạy xuống lối đi... Mẹ muốn con đẩy xe cho mẹ trong khi chúng ta chọn hàng... Tại sao con cứ sò vào tất cả mọi thứ vậy? Mẹ đã nói "Giữ lấy xe đẩy!" rồi mà... Bỏ nải chuối đó xuống... Không, chúng ta không muốn cái đó; ở nhà có cả đồng rồi... Không được bóp cà chua! Mẹ cảnh cáo con, nếu con không giữ cái xe đẩy này là con sẽ phải hối tiếc... Bỏ tay ra khỏi đó, bỏ không? Mẹ sẽ bỏ hộp kem này ra... Con lại chạy nữa rồi. Con có muốn té không đó?

Ồi, biết ngay mà!! Con có biết là con suýt xô té ông cụ kia không? Con sẽ bị phạt. Con sẽ không được ăn một thìa nào trong hộp kem mẹ mua cho tối nay. Có lẽ điều đó sẽ dạy cho con đừng có cư xử như đồ thú hoang nữa!

Kịch bản hai:

CHA: Billy, con đã dùng cái cửa của ba à?

BILLY: Không, ba.

CHA: Con có chắc không?

BILLY: Con thề là con đã không bao giờ đụng tới nó.

CHA: Hừ, thế tại sao ba thấy nó nằm ngoài trời, rỉ sét ráo trội sát bên cái xe tập đi mà con với bạn con đang ráp?

BILLY: À, quên! Hồi tuần trước tụi con có dùng cửa. Tụi con đang làm thì trời mưa thế là tụi con phải chạy vào nhà, cho nên con nghĩ tụi con đã quên mất tiêu.

CHA: Vậy là con đã nói dối!

BILLY: Con không nói dối. Tại con quên thật mà.

CHA: Ừ, giống kiểu con quên cái búa của ba tuần trước và cái tuốc-nơ-vít tuần trước nữa chứ gì!

BILLY: Trời, ba ơi, con đâu có ý vậy. Đôi khi con quên thật chứ bộ.

CHA: Hừm, có lẽ thế này sẽ giúp con nhớ. Vì con hay nói dối như cuội, cho nên không chỉ con sẽ không bao giờ có cơ hội dùng dụng cụ của ba, mà ngày mai con còn phải ở nhà trong khi cả nhà đi xem phim!

Câu hỏi 1 . Điều gì thúc đẩy cha mẹ trong từng kịch bản trên trừng phạt con mình?

Kịch bản 1:

.....
.....

Kịch bản 2:

.....
.....

Câu hỏi 2 . Bạn nghĩ xem những đứa trẻ bị phạt thường có những cảm xúc gì?

Kịch bản 1:

.....
.....

Kịch bản 2:

.....
.....

Trừng phạt hay không trừng phạt?

Bất cứ khi nào câu hỏi đó nổi lên trong nhóm hội thảo, tôi thường đặt câu hỏi: “Tại sao? Tại sao chúng ta trừng phạt con cái?” Sau đây là một số câu trả lời phụ huynh đã đưa ra:

“Nếu ta không trừng phạt chúng, trẻ sẽ tha hồ nghịch ngợm phá phách mà không bị làm sao.”

“Đôi khi tôi quá tuyệt vọng, hết cách, không còn biết phải làm gì nữa.”

“Làm sao trẻ có thể học biết được rằng nó đã làm sai và không nên tái phạm nữa nếu như tôi không trừng phạt nó?”

“Tôi trừng phạt con trai tôi bởi vì đó là cách duy nhất nó hiểu.”

Khi tôi yêu cầu những phụ huynh nhớ lại cảm giác của chính họ hồi bé khi họ bị trừng phạt, tôi nhận được những phản hồi sau:

“Tôi đã từng ghét mẹ tôi. Tôi nghĩ mẹ là “Cái bà quái quỷ”, nhưng sau đó tôi lại cảm thấy tội lỗi về ý nghĩ đó.”

“Tôi đã từng nghĩ ba tôi đúng. Tôi là đồ tồi tệ. Tôi xứng đáng bị trừng phạt.”

“Tôi đã từng tưởng tượng mình lâm bệnh và rồi cha mẹ sẽ hối hận vì những gì đã đối xử với tôi.”

“Tôi nhớ mình đã nghĩ họ thật ác độc. Tôi sẽ đối đầu với họ. Tôi sẽ tái phạm cho mà xem, chỉ có điều lần tới tôi sẽ không để bị bắt quả tang đâu.”

Khi những phụ huynh càng chia sẻ, thì họ càng nhận ra rằng trừng phạt sẽ dẫn đến những cảm xúc căm ghét, thù hận, phần nộ, tội lỗi, không xứng đáng, tự ti. Tuy nhiên, họ vẫn lo lắng:

“Nếu tôi từ bỏ trừng phạt, thì liệu có phải là tôi đang đặt đám con mình vào ghế của tài xế?”

“Tôi sợ sẽ mất đi phương pháp kiểm soát cuối cùng, chỉ còn lại sự bất lực.”

Tôi hiểu mối lo ngại của họ. Tôi nhớ mình đã hỏi tiến sĩ Ginott, “Vào thời điểm nào thì việc trừng phạt đứa trẻ phớt lờ hoặc phản kháng cha mẹ là đúng đắn? Trừng phạt có nên là kết cục cho đứa trẻ cư xử kém?”

Tiến sĩ đã trả lời rằng: Trẻ em nên trải nghiệm những hậu quả của việc cư xử kém của chúng, nhưng không phải là trừng phạt. Ông cảm thấy rằng trong một mối quan hệ yêu thương chăm sóc nhau thì không có chỗ cho sự trừng phạt.

Tôi chất vấn ông, “Nhưng giả sử đứa trẻ vẫn tiếp tục không nghe lời cha mẹ. Khi đó thì trừng phạt nó có là hợp lý?”

Tiến sĩ Ginott trả lời rằng vấn đề của trừng phạt nằm ở chỗ nó không có tác dụng, đó chỉ

là một hình thức gây xao nhãng, và thay vì trẻ cảm thấy hối lỗi cho những gì nó đã làm và nghĩ đến việc chỉnh sửa, sửa chữa như thế nào đó, thì nó lại bận tâm với những ý tưởng trả đũa. Nói cách khác, bằng cách trừng phạt trẻ, chúng ta thật sự tước đoạt của nó quy trình rất quan trọng, quy trình diễn biến nội tại đối mặt với hành vi cư xử kém cỏi của chúng.

Chiều hướng suy nghĩ cho rằng “Trừng phạt không có tác dụng bởi vì nó là hình thức gây xao nhãng” rất mới mẻ đối với tôi. Nhưng nó khiến tôi nảy sinh một câu hỏi khác. Vậy, thay cho trừng phạt, tôi nên làm gì?

Hãy dành thời gian suy ngẫm xem cha mẹ có thể làm gì khác để xử lý hai kịch bản trên. Sau đó hãy xem xét những ý tưởng mà bạn nghĩ ra.

1. Những giải pháp khả thi – thay vì trừng phạt – để xử lý đứa trẻ tại siêu thị?

.....
.....
.....
.....

2. Những giải pháp khả thi – thay vì trừng phạt – để xử lý đứa trẻ không trả lại dụng cụ cho ba nó?

.....
.....
.....
.....

Tôi luôn có ấn tượng sâu sắc vì tài khéo léo của những bậc phụ huynh. Cho họ chút im lặng và thời gian để suy nghĩ, họ thường nảy ra vô vàn cách xử lý vấn đề khác với trừng phạt. Ví dụ, hãy xem xét những đề xuất sau đây từ một nhóm phụ huynh:

Mẹ và con cùng tập luyện ở nhà với đạo cụ trong một cửa hàng giả vờ. Trong khi họ cùng đóng vai, người mẹ có thể điềm lại những quy ước về cách cư xử đúng mực trong siêu thị.

Hai mẹ con có thể cùng viết ra một quyển sách với hình vẽ đơn giản, nhan đề *Johnny đi siêu thị*. Quyển sách gồm những trách nhiệm của Johnny với tư cách là một thành viên năng động của đội mua sắm trong siêu thị - người sẽ giúp đẩy xe, chất hàng, dỡ hàng và lựa hàng.

Hoặc Johnny, với sự giúp đỡ của mẹ, có thể lập ra một danh sách mua hàng – bằng từ hoặc bằng tranh – mà bé có nhiệm vụ tìm kiếm và chất lên giỏ hàng.

Đối với kịch bản thứ hai, cha và con có thể lập ra một hệ thống thẻ, giống như thẻ thư viện, cho mỗi món dụng cụ được lấy ra và trả về, và phải được trả về trước lần mượn món tiếp theo.

Cha sẽ mua cho con một bộ dụng cụ trong ngày sinh nhật tới của con. Hoặc con có thể bắt đầu dành tiền để mua bộ dụng cụ của riêng mình.

Bạn có đề ý không, tất cả những đề xuất này đều ngăn ngừa căng thẳng xảy ra. Không tuyệt sao nếu chúng ta có thể chặn trước những vấn đề bằng cách lên kế hoạch trước? Ở những trường hợp chúng ta không có sự chuẩn bị trước hoặc không có năng lượng để xử lý tình hình, thì sau đây là những giải pháp thay thế trừng phạt có thể được sử dụng ngay tại chỗ.

Những giải pháp thay thế trừng phạt

1. Chỉ ra một giải pháp hữu ích
2. Dứt khoát bày tỏ sự không đồng ý (không tán công tính cách của trẻ)
3. Nói rõ niềm mong đợi.
4. Chỉ cho trẻ cách khắc phục.
5. Đề xuất sự lựa chọn.
6. Hành động.
7. Để trẻ nếm trải hậu quả do hành vi cư xử kém của nó.

NHỮNG GIẢI PHÁP THAY THẾ TRỪNG PHẠT

THAY VỊ

HÃY CHỈ RA MỘT GIẢI PHÁP HỮU ÍCH

THAY VỊ

HÃY DỨT KHOÁT BÀY TỎ SỰ KHÔNG ĐỒNG Ý (không tấn công tinh cách của trẻ)

Kiểu
Cười
'81

NHỮNG GIẢI PHÁP THAY THẾ TRỪNG PHẠT

THAY VỊ

HÃY ĐỀ XUẤT SỰ LỰA CHỌN

THAY VỊ

HÃY HÀNH ĐỘNG
(loại trừ hoặc ngăn chặn)

Nhưng giả sử Billy vẫn tiếp tục hành xử kém đến nỗi mẹ nó buộc phải rời khỏi cửa hàng. Sau đó thì sao? Vào ngày hôm sau, không hề diễn thuyết hay rao giảng đạo đức, bà mẹ để cho nó ném trái hậu quả do hành vi xấu của nó.

ĐỂ TRẺ NẸM TRẢI HẬU QUẢ DO HÀNH VI CƯ XỬ
KÉM CỦA NÓ.

NHỮNG GIẢI PHÁP THAY THẾ TRỪNG PHẠT

MẠNH MỀ BỘC LỘ CẢM XÚC CỦA BẠN

NÊU RÕ NIỀM MONG ĐỢI

CHỈ CHO CON CÁCH KHẮC PHỤC

Với nhiều trẻ bất kỳ phương pháp nào trong những phương pháp này sẽ đủ để khích lệ chúng hành xử có trách nhiệm hơn.

NHỮNG GIẢI PHÁP THAY THẾ TRỪNG PHẠT

NHƯNG NẾU TRẺ VẪN TIẾP TỤC MƯỢN DỤNG CỤ VÀ VẪN QUÊN TRẢ.

HÃY ĐỀ XUẤT SỰ LỰA CHỌN.

GIẢ SỬ VỤ VIỆC VẪN TIẾP DIỄN.

HÃY HÀNH ĐỘNG (loại trừ hoặc ngăn chặn)

Đến đây chúng ta cùng nhau xem xét một phương pháp khác mà phụ huynh có thể dùng để xử lý một vấn đề kỷ luật kéo dài dai dẳng. Vào cuối buổi hội thảo, một bà mẹ mô tả những khó khăn bà gặp phải với con trai của bà, tên là Bobby – thằng bé chẳng bao giờ chịu đi học về nhà đúng giờ cả. Bà kể cho chúng tôi nghe về những lời biện hộ liên tục, những lời hứa hẹn suông, rồi về chiếc đồng hồ bị vỡ của nó. Lời kể của bà pha lẫn tiếng rên rỉ, chán ngán, vì vấn đề của bà không thuộc loại phổ biến.

Trước khi đến buổi hội thảo kế tiếp, tôi chuẩn bị một bài tập cho cả nhóm. Tôi dựa vào tình huống gốc và trình bày nó từ những gì mà tôi nghĩ có lẽ là quan điểm của Bobby. Sau đó tôi đề ra ba phương pháp khả thi mà cha mẹ có thể dùng để xử lý căn bệnh trẻ kinh niên của chú bé này.

Các bạn vui lòng cùng làm bài tập này. Sau khi đọc câu chuyện của Bobby và cách thức phản hồi của từng cha mẹ, hãy viết ra những gì mà bạn nghĩ là Bobby có thể cảm thấy.

Câu chuyện của Bobby . Cháu muốn ở lại chơi với các bạn trong sân trường sau khi tan học. Cháu biết là mình phải về nhà trước 5:45, nhưng thỉnh thoảng cháu quên mất. Hôm qua và hôm kia cháu về nhà trễ. Mẹ cháu phát điên đến nỗi bắt cháu trong ngày hôm nay phải bảo đảm hỏi giờ của bạn để khỏi về trễ. Cháu không muốn mẹ cháu lại gầm lên la mắng cháu nữa. Bạn cháu bảo với cháu rằng đã 6:15 rồi. Cháu ngừng chơi ngay lập tức và chạy một mạch về nhà. Cháu giải thích cho mẹ cháu là cháu đã nhớ hỏi giờ nhưng mà đã quá trễ, và cháu đã cố chạy nhanh hết sức về nhà.

Phản hồi của cha mẹ thứ nhất :

“Mẹ đã nghe đủ lý do lý tráu của con rồi, giờ mẹ không thể nào tin con được nữa. Hừ, lần này con sẽ bị phạt. Tuần sau ngày nào con cũng phải về nhà ngay sau khi tan học và *ở nhà luôn* . Mà con cũng đừng mong được ngồi coi tivi, bởi vì cho dù mẹ không có ở nhà, mẹ cũng bảo chị không mở tivi cho con. Giờ thì con lên thẳng phòng con đi bởi vì bữa tối đã qua rồi.”

Đoán xem trong lòng Bobby sẽ nghĩ gì?

.....

.....

Phản hồi của cha mẹ thứ hai :

“Ôi, trời đất, người con nóng rục cả lên vì chạy rồi đây này. Để mẹ lấy khăn lau mặt cho con. Hãy hứa với mẹ là từ rày về sau sẽ không được về trễ nữa nhé.

“Con làm mẹ hết cả hồn vía. Nào, vào nhà mau, rồi làm ơn rửa tay nhanh nhanh lên, bữa tối của con nguội rồi... Ô, để mẹ hâm lại cho con.”

Đoán xem trong lòng Bobby sẽ nghĩ gì?

.....
.....
.....
.....

Phản hồi của cha mẹ thứ ba:

“Mẹ rất vui khi nghe con nói là con đã cố hết sức để về đúng giờ. Nhưng mẹ vẫn bực mình. Mẹ không muốn lại phải lo đấng lo ngôi như thế nữa. Mẹ mong là khi con nói sẽ về nhà lúc 5:45 thì mẹ sẽ tin được lời của con.

“Mọi người đã ăn tối rồi. Không còn thịt gà nữa, nhưng nếu con muốn, con có thể tự làm một cái bánh sandwich”

Bobby sẽ nghĩ gì trong lòng?

.....
.....
.....
.....

Chắc chắn không thể có khuôn mẫu bất di bất dịch cho việc Bobby sẽ nghĩ gì trong lòng nó, nhưng bạn có thể tập trung lắng nghe suy nghĩ của những phụ huynh trong nhóm làm bài tập này. Họ cảm thấy bà mẹ thứ nhất quá gay gắt. (Trẻ có thể nghĩ “Mẹ ác quá. Mình sẽ trả đũa cho biết tay.”)

Người mẹ thứ hai thì hiền như bụt. (Trẻ có thể nghĩ “Mình có thể qua mặt mẹ dễ dàng về bất cứ việc gì.”). Phụ huynh thứ ba là “thỏa đáng”. Bà nghiêm khắc mà không gay gắt trừng phạt. (Trẻ có thể nghĩ “Mẹ phát điên thật rồi. Từ rày trở đi mình phải về nhà đúng giờ. Ngoài ra mẹ vẫn tin tưởng mình. Mình không thể làm mẹ thất vọng... như vậy mình sẽ không cần phải tự làm cái bánh mì kẹp lạnh ngắt.”)

Với bài tập này trong đầu, người mẹ thật của Bobby về nhà và thử áp dụng phương pháp

thứ ba với cậu. Và nó có tác dụng... trong ba tuần. Sau đó thì Bobby lại về nhà trở theo như thói quen cũ. Bà mẹ đã vô phương kế. Khi bà mô tả nỗi thất vọng của mình, nhiều câu hỏi nổi lên trong nhóm: “Phải làm gì trong những trường hợp như thế này?”... “Giả sử bạn đã thử hết mọi cách rồi và vấn đề cứ tiếp diễn, và tiếp diễn mãi”... “Chúng ta có thể làm gì khi dường như không còn biện pháp nào khác nữa ngoài trừng phạt?”

Khi có một vấn đề dai dẳng, chúng ta thường đinh ninh rằng nó phức tạp hơn bản chất của nó. Thật ra, với vấn đề phức tạp thì cần tới kỹ năng phức tạp hơn. Những nhà giáo dục phụ huynh, những nhà thương thuyết lao động, những chuyên gia tư vấn hôn nhân gia đình đã tìm ra những phương pháp chi tiết, tuyệt vời để giải quyết xung đột. Sau đây là phiên bản mà tôi đã trình bày với nhóm phụ huynh ấy.

Để giải quyết vấn đề

Bước I. Nói về cảm xúc và nhu cầu của trẻ

Bước II. Nói về cảm xúc và nhu cầu của bạn.

Bước III. Cùng nhau động não để tìm ra một giải pháp mà cả hai cùng đồng ý.

Bước IV. Viết tất cả mọi ý kiến ra – không đánh giá.

Bước V. Quyết định xem bạn thích đề xuất nào, bạn không thích ý kiến nào, lập kế hoạch thực hiện những đề xuất đó.

GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

Bước I: NÓI VỀ CẢM XÚC VÀ NHU CẦU CỦA TRẺ

Mẹ cứ nghi hoặc, trong khi con đang chơi vui mà phải rời các bạn để về thì chắc là không dễ dàng tí nào cho con.

Bước II. NÓI VỀ CẢM XÚC VÀ NHU CẦU CỦA BẠN.

Nhưng mặt khác, mẹ rất lo lắng khi con đi học về trễ.

GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ (tiếp theo)

Bước III:

CÙNG NHAU ĐỘNG NÃO ĐỂ TÌM RA MỘT GIẢI PHÁP
MÀ CẢ HAI CÙNG ĐỒNG Ý.

Bước IV:

VIẾT TẤT CẢ MỌI Ý KIẾN RA - KHÔNG ĐÁNH GIÁ.

GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ (tiếp theo)

Bước V:

QUYẾT ĐỊNH XEM BẠN THÍCH ĐỀ XUẤT NÀO,
BẠN KHÔNG THÍCH Ý KIẾN NÀO, LẬP KẾ HOẠCH
THỰC HIỆN NHỮNG ĐỀ XUẤT ĐÓ.

Sau khi phác thảo với nhóm về các bước của phương pháp giải quyết vấn đề, chúng tôi quyết định rằng sẽ hữu ích cho chúng tôi nếu chúng tôi đóng lại tình huống đó. Thế là chúng tôi phân công, tôi đóng vai mẹ và bà mẹ thật đóng vai con trai, Bobby. Sau đây là nội dung mẩu đàm thoại chúng tôi đã đóng cùng với nhau, được ghi lại từ băng thu âm buổi tối hôm đó. Như bạn thấy đấy, người mẹ đó đã toàn tâm toàn ý nhập vai con:

MẸ: Bobby, mẹ có chuyện muốn nói. Thời điểm này tốt cho con chứ?

BOBBY: (*ngghi hoặc*). Được, mẹ. Chuyện gì vậy ạ?

MẸ: Đó là việc đi học về đúng giờ ăn tối.

BOBBY: Con đã bảo mẹ rồi. Con đang cố gắng, nhưng con luôn phải ra về ngay lúc đang chơi vui nhất!

MẸ: Ồ?

BOBBY: Không đứa nào phải về nhà sớm như con. Không đứa nào!

MẸ: Hừm.

BOBBY: Con cứ phải liên tục hỏi giờ tụi nó, bởi vì cái đồng hồ khi gió của con bị bể rồi, còn tụi nó cứ quát vào mặt con: “Im đi, đồ sâu bọ!”

MẸ: Úi, nghe tổn thương quá xá.

BOBBY: Chứ sao! Rồi Kenny kêu con là em bé.

MẸ: Vậy nữa cơ!... Như vậy theo những gì mẹ nghe con nói thì con chịu rất nhiều áp lực phải ở lại từ những đứa bạn khác.

BOBBY: Đúng rồi!

MẸ: Bobby, con có biết quan điểm của mẹ về việc này như thế nào không?

BOBBY: Biết, mẹ muốn con về nhà đúng giờ.

MẸ: Đó chỉ là một phần, nhưng cái chính là mẹ lo lắng khi con về trễ.

BOBBY: Thế thì mẹ đừng lo nữa.

MẸ: Ước gì mẹ không lo... Nay nhé, chúng mình hãy chụm đầu vào nhìn nhận lại vấn đề này xem chúng mình có tìm ra ý kiến nào mới mà tốt cho cả hai mẹ con mình không. (*Người mẹ lấy ra một cây bút chì*) Con bắt đầu đi.

BOBBY: Con sẽ về nhà trễ nhưng mẹ đừng lo lắng.

MẸ: Được rồi, mẹ viết ra đây. Còn gì nữa?

BOBBY: Con không biết.

MẸ: Này, con suy nghĩ đi. Mẹ có thể đến trường đón con về.

BOBBY: Không... không, vậy không hay.

MẸ: Chúng mình sẽ viết ra tất cả mọi ý kiến mà. Sau đó chúng mình mới quyết định cái nào mình thích cái nào mình không thích. Còn gì nữa?

BOBBY: (*Dừng hơi lâu*) Con nghĩ con sẽ sửa lại chiếc đồng hồ của con.

MẸ: (*Viết 'Sửa đồng hồ'*) Còn gì nữa nào?

BOBBY: Tại sao nhà mình cứ luôn phải cùng nhau ăn tối? Mẹ không để phần bữa tối lại cho con được à?

MẸ: (*Viết "Để phần bữa tối"*) Lúc này ngày đang dài. Mẹ nghĩ chúng ta có thể ăn tối trễ hơn 15 phút.

BOBBY: Chỉ 15 phút thôi á!

MẸ: Con muốn hơn. Hừm... (*Viết "Ăn trễ 15 phút"*) Còn ý gì khác không, hay là bây giờ chúng mình nhìn vào danh sách này xem chúng mình muốn xóa đi và muốn giữ lại những gì?

BOBBY: Xem đi, mẹ.

MẸ: (*đọc to*) ***Những giải pháp khả thi*** .

Bobby về nhà trễ. Mẹ đừng lo.

Đón Bobby ở sân trường.

Sửa đồng hồ.

Để phần bữa tối trong lò.

Ăn trễ hơn 15 phút.

BOBBY: Xóa cái ý mẹ đón con hàng ngày đi. Kenny sẽ chọc con chết.

MẸ: Được rồi... Hừm, mẹ phải xóa ý “Về nhà trễ” bởi vì điều đó làm mẹ lo lắng. Nhưng chúng mình hãy xem ý tiếp theo nào. Chúng ta sẽ ăn tối lúc 6:15. Thêm 15 phút rồi, được chứ?

BOBBY: Không... Như vậy hơi ít.

MẸ: Mẹ đề nghị thỉnh thoảng sẽ để phần bữa tối trong lò cho con nếu con cho mẹ biết trước thời gian con về.

BOBBY: Vâng, nhớ để lại ý “Sửa đồng hồ”.

MẸ: À, vấn đề ở đây là cái kim giây đồng hồ bị gãy, mẹ nghĩ mẹ sẽ bực mình nếu lại phải trả tiền sửa lần nữa.

BOBBY: Con có tiền để dành. Chừng gần 4 đô la. Như vậy đủ tiền sửa chưa mẹ?

MẸ: Chưa đủ... nhưng cũng hữu ích. Mẹ nghĩ ba và mẹ sẽ bù thêm số tiền còn lại.

BOBBY: Con sẽ cẩn thận, con thề đó. Con sẽ tháo nó ra nếu con và Kenny chơi vật tay... Và con sẽ xem giờ trong khi chơi để biết khi nào thì phải về.

MẸ: Thế à... Hừm... (nhìn vào danh sách) Ồ, xem đến giờ chúng mình đã quyết định những gì rồi nè. Mẹ sẽ dời bữa tối tới 16 phút. Đó là cho con thêm 15 phút nữa để chơi. Chúng mình sẽ góp tiền để sửa đồng hồ cho con. Và thỉnh thoảng nếu con báo cho mẹ biết trước, mẹ sẽ ủ ấm bữa tối cho con. Như vậy hợp với con hết chưa?

BOBBY: Được rồi!

Vào buổi hội thảo tiếp theo, tất cả mọi người chúng tôi đều hỏi mẹ của Bobby “Bà có phương pháp giải quyết vấn đề không?... Chuyện gì đã xảy ra?”

Bà mỉm cười và kể cho chúng tôi rằng ngay hôm đó bà đã thử luôn, và Bobby rất hào hứng với ý tưởng này. Bà bảo: “Buồn cười thật, cuộc thảo luận của chúng tôi cứ sôi sùng sục rằng nó ghét đeo đồng hồ, nhưng nếu gia đình có thể ăn trễ hơn 15 phút thì nó sẽ lắng nghe tiếng còi của sở cứu hỏa hú lúc 6 giờ để làm dấu hiệu cho nó chuẩn bị về nhà.

“Cho đến hôm nay thì nó rất giữ lời,” bà bảo.